

APLICATIU

GUIA DOCENT

Curs 2013-14

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Metodologia de la Recerca en Ciències Socials
Codi	101614
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	3er curs (2on semestre)
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat o Escola (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	Català i castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Antònia Casellas Puigdemasa
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9/1036
Telèfon (*)	93-5813067
e-mail	Antonia.casellas@uab.cat
Horari d'atenció	Encara per determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Miguel Solana Solana
Departament	Geografia
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B9-1030
Telèfon (*)	93 581 17 36
e-mail	Antoniomiguel.Solana@uab.cat
Horari de tutories	Divendres 10:00-13:00

3.- Prerequisits

No hi ha cap requisit específic per cursar aquesta assignatura

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'objectiu de l'assignatura és que els estudiants raonin sistemàticament sobre els procediments que implica el desenvolupament d'un treball de recerca en ciències socials, posant èmfasi en elements d'epistemologia, metodologia general del procés de recerca i en l'estudi dels principals mètodes quantitius i qualitius.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència	CE12. Generar sensibilitat i interès pels temes geogràfics
Resultats d'aprenentatge	CE12.1 Transmetre sensibilitat pels temes geogràfics a partir del coneixement del pensament geogràfic
Competència	CE13. Analitzar i explicar els esdeveniments del món actual des d'un punt de vista geogràfic
Resultats d'aprenentatge	CE13.2. Interpretar els esdeveniments del món actual a partir del coneixement del pensament geogràfic
Competència	CT4. Gestionar i ordenar la informació CT5. Analitzar, sintetitzar i raonar de forma crítica CT11. Demostrar la responsabilitat i la qualitat en el treball CT12. Discutir, criticar, sintetitzar i ordenar les idees
Resultats d'aprenentatge	Sintetitzar informació. Exposar de manera oralment adequada la informació. Aprendre a treballar en equip en el disseny i exposició d'un projecte comú.
Competència	CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom

6.- Continguts de l'assignatura

1. La ciència social. La recerca
 - a. Consideracions epistemològiques (teoria)
 - i. Positivisme, Hermenèutica/Fenomenologia
 - ii. Paradigmes
 - iii. Debats científics i geografia
 - b. Consideracions metodològiques (mètode)
 - i. Inductivisme-deductivisme
 - ii. Debat quantitatiu-qualitatiu
 - iii. Triangulació metodològica
 - iv. Estructurant la recerca: conceptualització i mesura, operacionalització, índex, escales i tipologies
 - c. Consideracions ètiques
2. Procés de recerca
 - a. Plantejament de la recerca. Pregunta inicial. Antecedents
 - b. Objectius/Hipòtesis/Preguntes de recerca
 - c. Disseny metodològic de la recerca
 - d. Anàlisi de la informació
 - e. Difusió dels resultats
3. Mètodes
 - a. Mètodes quantitatius: l'entrevista amb qüestionari. Mostreig
 - b. Mètodes qualitatiu: l'observació
 - c. Mètodes qualitatiu: l'entrevista
 - d. Anàlisi de documents

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Les classes teòriques sobre conceptes i elements teòriques es complementaran amb el treball sobre projectes reals de recerca, la qual cosa permetrà els estudiants reflexionar sobre els problemes i les dificultats que planteja la recerca en ciències socials. Els estudiants hauran de construir de forma paral·lela a les sessions de docència un projecte de recerca original (acotació temàtica, objectius, antecedents i mètodes utilitzats) com a part del procés de formació en aquesta assignatura. Serà obligatòria la lectura d'una sèrie de textos bàsics sobre reflexió epistemològica, disseny de recerca i mètodes.

El procés d'aprenentatge i adquisició de competències serà supervisat pel professor a través de tutories individuals i/o de grup. El professorat de l'assignatura estarà a disposició dels alumnes per a resoldre els dubtes i seguir l'evolució de l'esmentat procés d'aprenentatge i adquisició de competències de l'alumnat.

Tota la informació gràfica utilitzada pel professor en les classes teòriques i els seminaris així com els diferents materials elaborats pels estudiants estaran disponibles al Campus Virtual. A més el campus virtual serà l'espai que vehicularà la informació relacionada amb l'organització de l'assignatura.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	52.5	Adquisició dels coneixement conceptuals sobre epistemologia i metodologia de les ciències socials. Exposició i treball sobre casos reals de recerca
-------------------	------	---

Supervisades

Tutories	15	Tutories de suport a la realització de treballs.
----------	----	--

Autònomes

Estudi personal	35	Realització d'esquemes i resums i assimilació de conceptes.
Realització de les ressenyes de textos i el projecte de recerca	40	Lectura de material, plantejament i preparació dels treballs i dels informes escrits sobre les lectures.

8.- Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en l'avaluació continuada del procés d'adquisició de coneixements i competències per part de l'alumne i constarà de :

- Examen
- Ressenyes d'articles, conferències i presentació a classe
- Treball de curs
- Participació activa a classe/campus virtual

Es considera "No presentat" aquell alumne que havent seguit o aprovat l'avaluació continuada NO es presenta a l'examen final.

Aquesta assignatura es planteja seguir un mètode d'avaluació continua. Per aquest motiu no hi ha segona convocatòria.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
------------------------	-------	------------------------

Exàmens (1* 2 hores)	2	
Presentació oral de ressenyes (en el cas de la modalitat presencial)		

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia general

(A banda de la bibliografia general, s'indicarà al llarg del curs bibliografia específica per a cadascú dels principals temes tractats a classe)

- Babbie, E. (2010, 12è edició), *The practise of social research*, Wadsworth.
- Brunet, I., Pastor, I., & Belzúnegui, A. (2002). *Tècniques d'investigació social: Fonaments epistemològics i metodològics*. Barcelona: Pòrtic.
- Bryman, A. (2004). *Social research methods* (2nd ed.). New York (US): Oxford University Press.
- Capel, H. (1981), *Filosofia y ciencia de la Geografía contemporánea*. Barcelona: Barcanova.
- Cea D'Ancona, M.A. (1996), *Metodología cuantitativa: estrategias y técnicas de investigación social*. Madrid: Síntesis
- Cook, I. (1997), "Participant Observation" a R. Flowerdew, D. Martin (eds) *Methods in Human Geography - a guide for students doing a research project*. Longman: Essex, pp. 127-150.
- Corbetta, P. (2007), *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: McGraw-Hill.
- Cloke, P. et al (2004), *Practising human geography*. Londres: Sage
- Creswell, John W. (2003), *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed method approaches*, Sage, Thousand Oaks (CA).
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2000). *Handbook of qualitative research* (2nd ed.). Thousand Oaks, California (US): SAGE Publications Ltd.
- Echart Muñoz, E., Cabezas Valencia R., Fernández García, M. (2010) "La estructura del proceso de investigación". a Echart Muñoz, E., Cabezas Valencia R., Sotillo Lorenzo, J. Á. *Metodología de investigación en cooperación para el desarrollo*. Madrid: Catarata, pp. 75-122.
- Eco, U. (1977). *Come si fa una tesi di laurea* (1a ed.). Milano: Bompiani.
- Estruch, J. (1992), "El conflicte quantitatiu/qualitatiu: un fals problema" a *Tècniques qualitatives en Ciències Socials. Cicle de conferències*, Barcelona: Societat Catalana de Sociologia, pp. 7-16.
- Flowerdew, R. (1997), *Methods in Human Geography. A guide for students doing a research project*, Harlow, Prentice Hall.
- García Ballesteros, A., coord. (1998), *Métodos y técnicas cualitativas en geografía social*, Barcelona: Oikos-tau.
- Guasch, O. (1997), *Observación participante*, Madrid, CIS.
- Harper, D. (2002) "Talking about pictures: a case for photo elicitation", *Visual Studies* 17(1): pp. 13-26.
- Hay, I. (ed.) (2005), *Qualitative research methods in Human Geography*. Oxford: Oxford University Press.
- Kitching, Rob; Tate, Nicholas J. (2000), *Conducting research into Human Geography. Theory, methodology and practice*, Harlow, Prentice Hall.
- Pujadas Muñoz, J.J. (1992), *El método biográfico: el uso de las historias de vida en ciencias sociales*, Madrid, Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Quivy, R., & Campenhoudt, L. V. (2001). *Manual de recerca en ciències socials* (2a ed.). Barcelona: Herder..
- Rodríguez Osuna, J. (2005), *Métodos de muestreo. Casos practices*, Madrid: CIS.
- Rose, G. (2008), "Using photographs as illustrations in Human Geography", *Journal of Geography in Higher Education*, 32 (1), pp. 151-160.
- Silverman, D. (Ed) (1997). *Qualitative research: Theory, method and practice*. London: Sage.
- Taylor, S.J.; Bogdan, R. (1992), *Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda de significados*, Barcelona [etc], Paidós (or. anglés, NY 1984).
- Valles, Miguel S. (1999), *Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexión*

metodológica y práctica profesional, Madrid: Síntesis.

Valles, Miguel S. (2002), *Entrevistas cualitativas*, Madrid: CIS.

Vilagrasa, J. (1989), "Novela, espacio y paisaje. Sugerencias para una geosofía estética", *Estudios Geográficos*, 191, pp. 271-285